

Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich
na lata 2022 - 2026

Lokalne Partnerstwo na rzecz Wody

Powiat przemyski

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

grudzień 2025

Podstawa i zakres aktualizacji dokumentu.

Niniejsza aktualizacja dokumentu pn.: „Plan rozwoju gospodarki wodą na terenach wiejskich na lata 2023 – 2026” stanowi rezultat przedsięwzięcia pt. „Aktywizacja mieszkańców z obszarów wiejskich w formie Lokalnych Partnerstw Wodnych z województwa podkarpackiego w zakresie działań wpływających na poprawę gospodarki wodnej na terenach rolnych lub leśnych w ramach obszaru A inwestycji planu rozwojowego B3.3.1 „Inwestycje w zwiększenie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich” wynikający z realizacji przez Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego Inwestycji w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (Inwestycja B3.3.1).

Zakres zaktualizowanych w dokumencie informacji jest wynikiem przeprowadzonych. Zagranicznych wyjazdów studyjnych oraz zgłoszeń uczestników tych zagranicznych wyjazdów studyjnych w zakresie:

- identyfikowanych problemów w gospodarowaniu wodami na obszarach wiejskich;
- planowanych do podjęcia działań ukierunkowanych na poprawę gospodarki wodnej w obszarze.

1. Wstęp

1.1. Lokalizacja

Powiat przemyski znajduje się we wschodniej części województwa podkarpackiego. Graniczy z powiatami: jarosławskim i przeworskim od północy, rzeszowskim i brzozowskim od zachodu, i sanockim, leskim i bieszczadzkim od południa. Wschodnia granica powiatu jest granicą państwową z Ukrainą. Posiada wewnętrzną granicę z miastem na prawach powiatu - Przemyślem.

Mapa 1.

Położenie powiatu przemyskiego w województwie podkarpackim.

Źródło: <http://tpzg.pttk.pl/>

Powiat przemyski ma powierzchnię 1.211 km² (121.100 ha), co stanowi 6,79% powierzchni województwa podkarpackiego i jest jednym z największych powiatów w województwie.

Podział administracyjny powiatu przedstawia się następująco:

- 1 gmina miejsko-wiejska: Dubiecko,
- 9 gmin wiejskich: Bircza, Fredropol, Krasiczyn, Krzywca, Medyka, Orły, Przemyśl, Stubno, Żurawica.

Siedzibą władz powiatu jest miasto Przemyśl, będące miastem na prawach powiatu.

Powiat przemyski, jako sieć osadniczą tworzą poniższe jednostki osadnicze – miasta Dubiecko, oraz sołectwa w poszczególnych gminach:

1. Gmina Bircza: Bircza, Stara Bircza, Brzyska, Boguszówka, Borownica, Brzeżawa, Huta Brzuska, Jasienica, Jawornik Ruski, Korzeniec, Kotów, Kuźmina, Leszczawka, Leszczawa Dolna, Leszczawa Górna, Lipa, Łodzinka Górna i Dolna, Malawa i Dobrzanka, Nowa Wieś, Roztoka, Rudawka, Sufczyzna, Wola Korzeniecka, Żohatyn;
2. Gmina Dubiecko: Bachórzec, Drohobyczka, Dubiecko, Hucisko Nienadowskie, Iskań, Kosztowa, Łączki, Nienadowa, Piątkowa, Przedmieście Dubieckie, Sielnica, Słonne, Śliwnica, Tarnawka, Winne-Podbukowina, Wybrzeże, Załazek;
3. Gmina Fredropol: Aksmanice, Borysławka, Fredropol, Kormanice, Gruszowa, Huwniki, Kalwaria Paclawska, Paclaw, Kłokowice, Darowice, Koniuszki, Koniusza, Kopysno, Kupiatycze, Kniażyce, Leszczyny, Makowa, Młodowice, Nowe Sady, Nowosiółki Dydyńskie, Rybotycze, Sierakośce, Sólca, Młodowice Osiedle, Posada Rybotycka, Paportno, Sopotnik;
4. Gmina Krasieczyn: Brylińce, Chołowice, Cisowa, Dybawka, Korytniki, Krasice, Krasieczyn, Krzczkowa, Mielnów, Olszany, Prałkowce, Roksyce, Śliwnica, Tarnawce, Zalesie;
5. Gmina Krzywca: Babice, Bachów, Chyrzyna, Krzywca, Kupna, Reczpol, Ruszelczyce, Skopów, Średnia, Wola Krzywiecka;
6. Gmina Medyka: Hureczko, Hurko, Jaksmanice, Leszno, Medyka, Siedliska, Torki;
7. Gmina Orły: Orły, Ciemiężowice, Drohojów, Duńkowiczki, Hnatkowice, Kaszyce, Małkowice, Niziny, Olszynka, Trójczyce, Walawa, Zadąbrowie;
8. Gmina Przemysł: Bełwin, Grochowce, Hermanowice, Krówniki, Kuńkowce, Łętownia, Łuczyce, Malhowice, Nehrybka, Ostrów, Pikulice, Rożubowice, Stanisławczyk, Ujkowice, Wapowce, Witoszyńce;
9. Gmina Stubno: Barycz, Gaje, Hruszowice, Kalników, Nakło, Starzawa, Stubienko i Stubno;
10. Gmina Żurawica: Batyce, Boleszasyce, Buszkowice, Buszkowiczki, Kosienice, Maćkowice, Orzechowce, Wyszatyce, Żurawica.

Mapa 2.

Podział administracyjny powiatu przemyskiego.

Źródło: www.gminy.pl.

Powiat położony jest w obszarze Pogórza Karpackiego, w większości w obrębie Pogórza Przemyskiego. Od północy niewielka część należy do Pogórza Dynowskiego, od wschodu do

Płaskowyżu Sańsko - Dniestrzańskiego i od południa do Gór Sanocko - Turczańskich. Większość powierzchni powiatu, a zwłaszcza jego południowa i zachodnia część jest terenem wyżynnym i górzystym, od strony wschodniej i północnej obszar powiatu jest równinny.

Struktura i zarządzania wodami i gospodarką wodną w powiecie przemyskim.
Zarządzanie i gospodarowanie zasobami wodnymi podlega przepisom Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

Sfera publiczna

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
w Rzeszowie

Zarząd Zlewni w Przemysłu

Nadzór Wodny w
Przemysłu

Sfera niepubliczna – spółki wodne.

Niepubliczne formy organizacyjne, nie działające w celu osiągnięcia zysku, zrzeszające osoby fizyczne lub prawne na zasadzie dobrowolności i mające na celu zaspokajanie wskazanych przepisami ustawy potrzeb w zakresie gospodarowania wodami.

Działalność spółek wodnych skupia się na wykonywaniu, utrzymywaniu oraz eksploatacji urządzeń, w tym urządzeń wodnych, służących do:

- zapewnienia wody dla ludności, w tym uzdatniania i dostarczania wody;
- ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w tym odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- melioracji wodnych oraz prowadzenia racjonalnej gospodarki na zmeliorowanych gruntach;
- ochrony przed powodzią;
- odwadniania gruntów zabudowanych lub zurbanizowanych.

Na terenie powiatu przemyskiego działa Gminna Spółka Wodna Orły zrzeszona w Rejonowym Związku Spółek Wodnych w Jarosławiu.

1.2. Ogólna charakterystyka powiatu

Według Banku Danych Lokalnych, na koniec 2020 roku powiat zamieszkiwało 73.919 mieszkańców, gęstość zaludnienia powiatu to 61 osób na km². Od 2010 roku liczba ludności nieznacznie i powoli rosła, w 2017 roku nastąpił spadek liczby mieszkańców i tendencja ta utrzymała się do 2020 roku. Sytuacja ta spowodowana jest ujemnym przyrostem naturalnym oraz migracjami młodych osób. Odpływ ludności następuje z przyczyn ekonomicznych (poszukiwanie pracy lub pracy lepiej płatnej) oraz edukacyjnych w przypadku młodych – często kontynuują oni naukę w szkołach wyższych, a po ukończeniu nauki nie powracają już do dawnego miejsca zamieszkania. Mając na uwadze ogólnokrajowe i wojewódzkie ujemne wskaźniki przyrostu naturalnego oraz trendy migracyjne, sytuacja ta będzie się utrzymywać. Liczba ludności w powiecie będzie malała, tym samym powodując zjawisko starzenia się społeczeństwa.

Rozmieszczenie ludności w powiecie jest bardzo nierównomierne. Osadnictwo skupia się głównie w gminie Przemyśl, bliżej miasta oraz w mieście Dubiecko. Rozmieszczone jest wzdłuż ciągów komunikacyjnych, rzadsze zabudowania występują w terenach wyżej wzniesionych i wśród kompleksów pól uprawnych. Poszczególne miejscowości oddzielone są od siebie obszarami polno-łąkowymi. Zabudowania miejscowości nie są rozproszone, rozmieszczone skupiskowo wzdłuż sieci dróg powiatowych i gminnych.

Przygraniczne położenie powiatu sprawia, że odgrywa on istotną rolę w krajowym i międzynarodowym systemie komunikacji. Przez powiat przebiega węzeł komunikacyjny: droga międzynarodowa E40 i trasa kolejowa biegnąca w kierunku przejścia granicznego w Medyce. Układ drogowy powiatu przemyskiego tworzą:

- droga krajowa nr 25 i nr 77;
 - drogi wojewódzkie nr 881, 884, 885 i 890,
- oraz liczna sieć dróg gminnych i powiatowych.

Obszar powiatu położony jest w dorzeczu Sanu (prawostronnego dopływu Wisły) i jego dopływów: Wiar, Wisznia, Stupnica, Olszanka. San jest główną rzeką powiatu.

Przez teren powiatu wiodą liczne szlaki turystyczne piesze i trasy rowerowe. Powiat przemyski posiada liczne i wartościowe zabytki kulturowo – historyczne i sakralne, duże zasoby czystych, chronionych obszarów przyrody, kompleksy leśne, bogatą sieć wodną. Znaczną część powierzchni powiatu stanowią obszary o szczególnych walorach przyrodniczych objęte ochroną prawną. Region ten ma duży potencjał dla rozwoju turystyki i agroturystyki.

Lesistość powiatu jest bardzo duża, wyższa niż lesistość w województwie podkarpackim (38%), wynosi 40,3%. Rozmieszczenie lasów jest bardzo nierównomierne, duże i zwarte kompleksy leśne znajdują się w zachodniej i środkowej części powiatu, część wschodnia (na wschód od miasta Przemyśl) jest właściwie niezalesiona poza niedużymi kompleksami leśnymi na granicy powiatu.

Według Banku Danych Lokalnych (BDL) w 2020 roku powierzchnia gruntów leśnych w powiecie przemyskim wynosiła ogółem 49.303,14 ha i kształtowała się następująco:

lesistość w %	%	40,3
grunty leśne publiczne ogółem	ha	43 .888,60
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	41 .287,82
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	41 .128,55
grunty leśne prywatne	ha	5 .414,54

Ochroną prawną ze względu na duże walory przyrodnicze i krajobrazowe objęte jest aż 70,72% powierzchni powiatu przemyskiego, głównie kompleksy leśne i doliny rzek. Obszary prawnie

chronione w powiecie, jak podaje BDL, obejmowały w 2020 roku obszar 85.643,52 ha, z tego (w ha):

rezerваты przyrody	1 .188,53
parki krajobrazowe razem	55 .939,40
rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody w parkach krajobrazowych	1 .125,07
obszary chronionego krajobrazu razem	29 .424,90
rezerваты i pozostałe formy ochrony przyrody na obszarach chronionego krajobrazu	19,19
użytki ekologiczne	229,16
stanowiska dokumentacyjne	5,79

Na terenie powiatu przemyskiego znajdują się na Przemysko-Dynowski Obszar Chronionego Krajobrazu oraz poniższe obszary chronione:

1. Rezerваты przyrody:

- Brzoza Czarna w Reczpolu, gmina Krzywca
- Szachownica w Krównikach, gmina Przemysł
- Krępak, gmina Bircza
- Skarpa Jaksmanicka, gmina Medyka
- Broduszurki, gmina Dubiecko
- Przełom Hołubli, gmina Krasiczyn
- Reberce, gmina Bircza
- Turnica, gmina Fredropol
- Leoncina, gmina Krasiczyn
- Kalwaria Paclawska, gmina Fredropol
- Kopystanka, gmina Fredropol
- Starzawa, gmina Stubno
- Szachownica Kostkowata w Stubnie, gmina Stubno
- Kozigarb, gmina Dubiecko

2. Parki krajobrazowe:

- Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, w gminach Bircza, Fredropol, Dubiecko, Krasiczyn, Krzywca, Przemysł.

Ponadto 18 stanowisk dokumentacyjnych oraz liczne pomniki przyrody i użytki ekologiczne.

W granicach powiatu ustanowiono następujące obszary NATURA 2000:

- PLH180013.H „Ostoja Góry Słonne”, na obszarze powiatu w gminie Bircza,
- PLH180008.H „Fort Salis Soglio”, gmina Medyka,
- PLH180007.H „Rzeka San”, na obszarze powiatu w gminach Dubiecko, Orły, Medyka, Krasiczyn, Stubno, Krzywca, Przemysł, Żurawica,
- PLH180012.H „Ostoja Przemyska”, na obszarze powiatu w gminach Dubiecko, Fredropol, Krzywca, Bircza, Przemysł, Żurawica, Krasiczyn,
- PLB180003.B „Góry Słonne”, na obszarze powiatu w gminie Bircza,
- PLB180001.B „Pogórze Przemyskie”, na obszarze powiatu w gminach Dubiecko, Fredropol, Bircza, Krasiczyn, Krzywca, Przemysł, Żurawica.

Powiat przemyski ma charakter rolniczo-rekreacyjny, użytki rolne w powiecie stanowią 34% całego obszaru powiatu. Na wschodzie i w środkowej części powiatu dominują lasy i gospodarka leśna, teren charakteryzuje niski stopień urbanizacji i wysoka atrakcyjność turystyczna obszaru. Część od miasta Przemysł na wschód posiada największy wskaźnik urbanizacji, w tym obszarze przeważają użytki rolne. Znaczny udział form ochrony przyrody wyklucza ukierunkowanie rozwoju powiatu na urbanizację i uprzemysłowienie. Determinuje natomiast rozwój rolnictwa ekologicznego i agroturystyki. Podmioty gospodarcze reprezentują

takie branże jak: budownictwo, handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, przetwórstwo przemysłowe. Sfera przedsiębiorczości skoncentrowana jest głównie w gminie Przemysł (z racji bliskości miasta) oraz mieście Dubiecko. Zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i mikroprzedsiębiorstwa.

Według danych BDL budynki mieszkalne podłączone do sieci wodociągowej stanowią 56,2% ogółu budynków, jeśli chodzi o sieć kanalizacyjną wskaźnik ten wynosi 60,1%. Infrastruktura wodna i kanalizacyjna w powiecie przemyskim rozwija się dość proporcjonalnie, natomiast jeśli chodzi o całość infrastruktury wodno-kanalizacyjnej występują braki zarówno w sieci wodnej jak i sanitacyjnej.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna w powiecie według danych BDL przedstawia się następująco:

Kanalizacja (2020 rok)

długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	775,2
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	685,8
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	493,8
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	11 .975
awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	475
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	1 .624,8
ścieki oczyszczane odprowadzone	dam ³	1. 514,2
ścieki nieoczyszczane	dam ³	0,2
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	47 .481

Wodociągi (2020 rok)

długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)	km	640,9
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	607,5
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	521,3
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy, eksploatowanej przez jednostki gospodarki komunalnej	km	366,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	11 .484
awarie sieci wodociągowej	szt.	166
woda dostarczona	dam ³	1. 348,4
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	1 .217,7
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	16,5

ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	45 .072
---	-------	---------

1.3. Charakterystyka rolnictwa

Obszar powiatu, ma charakter rolniczo-turystyczny o słabo rozwiniętych innych dziedzinach gospodarki. Rolnictwo cechuje się znacznym rozdrobnieniem agrarnym, przejawiającym się niską średnią powierzchnią użytków rolnych przypadających na jedno gospodarstwo rolne oraz znacznym udziałem małych gospodarstw w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych. Gospodarstwa rolne są rozdrobnione (największy odsetek stanowią gospodarstwa o powierzchni od 1 do 5 ha), a mieszkańcy nieznacznie odchodzą od produkcji rolnej. Mimo tego nadal rolnictwo jest trzonem gospodarki powiatu i stanowi dla mieszkańców źródło dochodu, choć nie zawsze to główne. Spadająca liczba osób utrzymujących się wyłącznie z rolnictwa jest głównie wynikiem podejmowania pracy najemnej na obszarze powiatu lub działalności w sferze turystycznej lub agroturystycznej. Obserwuje się również rezygnowanie z działalności rolniczej i migrację zarobkową lub migrację młodych w celach edukacyjnych. Zwiększa się też znaczenie terenów wiejskich powiatu jako miejsca zamieszkania ludności pracującej w Przemysłu.

Żyzne gleby i dogodny klimat powiatu sprzyjają rozwojowi rolnictwa, szczególnie w północnych i wschodnich gminach. Na południu i zachodzie z kolei dobry stan środowiska stwarza odpowiednie warunki do ekologicznej uprawy rolniczej. W większości gospodarstw prowadzona jest produkcja wielokierunkowa z przeznaczeniem na sprzedaż, ale również na samozaopatrzenie.

Poniżej zaprezentowano dane charakteryzujące rolnictwo w powiecie, według Banku Danych Lokalnych, w roku 2020, na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

Gospodarstwa domowe wg źródeł dochodów (w tys. gospodarstw):

z dochodem z działalności rolniczej	5,9
z dochodem z pracy najemnej	3,0
z dochodem z emerytury i renty	2,2
z dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej	0,7
z dochodem z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą	1,0

Powierzchnia gospodarstw rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych w powiecie wynosiła ogółem 46,2 tys ha, w tym:

do 1 ha włącznie	0,2 tys. ha
powyżej 1 ha	46,1 tys. ha
1 - 5 ha	13,5 tys. ha
5 ha i więcej	32,5 tys. ha
5 - 10 ha	6,8 tys. ha
10 ha i więcej	25,8 tys. ha

10 - 15 ha	2,5 tys. ha
15 ha i więcej	23,3 tys. ha

Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych użytków rolnych (w tys. gospodarstw):

ogółem	6,0
do 1 ha włącznie	0,1
powyżej 1 ha	5,8
1 - 5 ha	4,4
5 ha i więcej	1,4
5 - 10 ha	0,9
10 ha i więcej	0,5
10 - 15 ha	0,2
15 ha i więcej	0,3

Pogłowie zwierząt gospodarskich w gospodarstwach rolnych ogółem (w tys. sztuk):

bydło ogółem	3,0
bydło - krowy	1,7
trzoda chlewna ogółem	1,2
drób ogółem	171,6
drób kurzy	154,8

Powierzchnia zasiewów wybranych upraw w gospodarstwach rolnych (w tys. ha):

zboża razem	19,8
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	12,3
ziemniaki	0,5
buraki cukrowe	0,5
rzepak i rzepik razem	3,3
warzywa gruntowe	0,2

Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych (w tys. ha):

grunty ogółem	46,2
użytki rolne ogółem	41,1
użytki rolne w dobrej kulturze	40,3
pod zasiewami	25,7
grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	0,6
uprawy trwałe	1,2
łąki trwałe	9,7
pastwiska trwałe	2,8

pozostałe użytki rolne	0,8
lasy i grunty leśne	2,7
pozostałe grunty	2,4

W powiecie przemyskim występuje duże zróżnicowanie glebowe. Najlepszymi glebami są gleby wytworzone z lessów i mady zaliczane przeważnie do klasy II, IIIa, IIIb, a częściowo do klasy I, IVa, i IVb. W północno-wschodniej części powiatu dominują czarnoziemy, gleby brunatne i pyłowe wytworzone z lessów oraz utworów pyłowych lessowatych, pisków i glin. W południowej części na obszarach górzystych dominują gleby brunatne i pyłowe. Większość gleb powiatu ma odczyn kwaśny i wymaga wapnowania.

Teren powiatu zagrożony jest erozją wietrzną gruntów i zanieczyszczeniami chemicznymi. Zanieczyszczenia chemiczne gleb wynikają bezpośrednio z działalności antropogenicznej: użytkowanie rolnicze, emisja zakładów przemysłowych, ścieki, wysypiska śmieci, ruch samochodowy. Zanieczyszczenia glebowe trafiają wprost do wód powierzchniowych i podziemnych powodując m. in. ich eutrofizację.

Działania zapobiegające dalszej degradacji gleb:

- zachowanie naturalnych pokryw leśnych, zadrzewień śródpolnych,
- prawidłowe wykonywanie melioracji (aby nie przesuszać wierzchnich warstw gleby),
- stosowanie właściwych zabiegów agrotechnicznych,
- właściwa gospodarka wodno-ściekowa.

W celu poprawy stosunków wodnych w rolnictwie i polepszenia produktywności gleby, na terenach rolniczych znajdują się rowy melioracyjne. W przypadku nadmiaru wód odwadniają obszar, niekiedy ich specjalna budowa pozwala pełnić funkcje nawadniające w okresach suszy. Sieć rowów jest niedoinwestowana, często są one niewydolne, w złym stanie technicznym i nie spełniają swej funkcji dla rolnictwa.

1.4. Charakterystyka partnerstwa

Lokalne Partnerstwo na rzecz Wody w powiecie przemyskim zreszta poniższe jednostki:

1. Miasto i Gmina Dubiecko, reprezentowana przez Burmistrza,
2. Gmina Żurawica, reprezentowana przez Wójta,
3. Gminy Orły, reprezentowana przez Wójta,
4. Gmina Krasieczyn, reprezentowana przez Wójta,
5. Gmina Stubno, reprezentowana przez Wójta,
6. Gmina Krzywca, reprezentowana przez Wójta.

2. Lista aktualnych dokumentów strategicznych odnoszących się do gmin i powiatu, których treści mają znaczenie dla gospodarki wodą na terenie powiatu.

Dokumenty strategiczne szczebla wojewódzkiego mające znaczenie dla gospodarki wodnej na obszarze powiatu:

- Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030

Obszar: Infrastruktura dla zrównoważonego rozwoju i środowiska

Cel: Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego

Cele strategiczne odnoszące się do gospodarki wodnej:	Cele operacyjne/szczegółowe odnoszące się do gospodarki wodnej:
---	---

3.6. Przeciwdziałanie i minimalizowanie skutków zagrożeń wywołanych czynnikami naturalnymi	3.6.1. Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków powodzi
	3.6.3. Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków ekstremalnych zjawisk atmosferycznych – huragany, susze, grad, ulewne deszcze oraz pożary
3.7. Zapobieganie i minimalizowanie skutków zagrożeń antropogenicznych	3.7.2. Zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej
3.8. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	3.8.1. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego województwa
	3.8.2. Poprawa świadomości ekologicznej społeczeństwa

Cel operacyjny/szczegółowy	Zadania odnoszące się do gospodarki wodnej
3.6.1. Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków powodzi	<ul style="list-style-type: none"> - działania techniczne (w tym opracowanie dokumentacji) mające na celu m.in. zwiększenie zdolności alimentacyjnych cieków wodnych w okresie występowania przepływów niżówkowych poprzez budowę nowej i modernizację istniejącej infrastruktury retencyjnej; - działania techniczne (w tym opracowanie dokumentacji) mające na celu zahamowanie odpływu wód powierzchniowych i zwiększenie dopływu wód opadowych do warstw wodonośnych; - działania techniczne (w tym opracowanie dokumentacji) mające na celu zapobieganie i przeciwdziałanie powodziom oraz ograniczenie ich zasięgu i skutków; - budowa, rozbudowa i modernizacja zbiorników retencyjnych wraz z niezbędną infrastrukturą; - rozwijanie współpracy ze stroną ukraińską w zakresie gospodarowania wodami na rzekach transgranicznych; - budowa i wyposażenie centrów operacyjnych ochrony przeciwpowodziowej; - odtworzenie powierzchni naturalnych terenów zalewowych i podmokłych; - wyeliminowanie lokalizacji zabudowy na obszarach zagrożonych powodzią; - wzrost świadomości społeczeństwa w sprawie zagrożeń wynikających z wystąpienia powodzi i ich konsekwencji.
3.6.3. Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków ekstremalnych zjawisk atmosferycznych – huragany, susze, grad, ulewne deszcze oraz pożary	<ul style="list-style-type: none"> - rozbudowa systemu zaopatrzenia mieszkańców w wodę odpowiedniej jakości; - ochrona zasobów wodnych w regionie, w tym zbiorników podziemnych; - budowa, rozbudowa i modernizacja zbiorników magazynujących wodę wraz z niezbędną infrastrukturą; - wsparcie systemu gospodarowania wodą deszczową;

	- zmiana świadomości społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu oraz reagowaniu na jego skutki.
3.7.2. Zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej	- zapewnienie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę; - wsparcie instytucji odpowiedzialnych za monitorowanie stanu wód; - przeciwdziałanie zanieczyszczeniom wody i ograniczanie ich emisji ze źródeł osadniczych i przemysłowych; - rozwój infrastruktury i systemów oczyszczania ścieków; - stosowanie nowych rozwiązań technologicznych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej; - poprawa świadomości ekologicznej społeczeństwa.
3.8.1. Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego województwa	- utrzymanie we właściwym stanie zachowania siedlisk przyrodniczych zależnych od wód (łąki zmiennowilgotne, torfowiska, młaki itp.); - ochrona obszarów produkcji rolniczej i atrakcyjnych krajobrazowo przed niekorzystnymi warunkami hydrologicznymi i meteorologicznymi
3.8.2. Poprawa świadomości ekologicznej społeczeństwa	- publiczne kampanie edukacyjne mające na celu podnoszenie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa; - prowadzenie bezpośrednich działań edukacyjnych związanych z ochroną różnorodności biologicznej.

Terytorialny wymiar Strategii - obszar horyzontalny

Cel: Wzmocnienie terytorialnej spójności województwa podkarpackiego

Regionalne obszary strategicznej interwencji (dotyczące gospodarki wodnej)

7.3. Obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju

Cel: Rozwój i wspieranie obszaru gmin „Błękitnego Sanu”

Zakładane działania z zakresu gospodarki wodą:

- utrzymanie walorów środowiska przyrodniczego w zlewni rzeki San poprzez rozwiązanie w sposób skoordynowany problemu gospodarki wodno-ściekowej i składowania odpadów;

- zabezpieczenia obszaru gmin „Błękitnego Sanu” przed zagrożeniem powodziowym.

Do gmin objętych Programem „Błękitny San” należą następujące gminy z powiatu przemyskiego: Dubiecko, Fredropol, Krasiczyn, Krzywca, Medyka, Orły, Przemyśl, Stubno, Żurawica.

7.4. Obszary wiejskie – wysoka jakość przestrzeni do zamieszkania, pracy i wypoczynku

Cel: Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej

Zakładane działania z zakresu gospodarki wodą:

- rozwój i poprawa dostępności do infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ściekowej.

- Program ochrony środowiska dla województwa podkarpackiego na lata 2020 - 2023 z perspektywą do 2027 r.

Obszar: Gospodarka wodna

Cel: Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla społeczeństwa i gospodarki.

Zakładane działania z zakresu gospodarki wodą:

- budowa, rozbudowa i modernizacja wałów przeciwpowodziowych;
- budowa suchych zbiorników, polderów i zbiorników retencyjnych z rezerwą powodziową;
- modernizacja i poprawa stanu technicznego infrastruktury przeciwpowodziowej;
- budowa systemów ostrzegania przed powodzią;
- odtwarzanie retencji dolin rzecznych;
- realizacja planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- regulacja rzek i potoków;
- uwzględnienie w dokumentach planistycznych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- budowa, rozbudowa i modernizacja systemów naturalnej i sztucznej retencji wodnej;
- budowa systemów zagospodarowania i retencji wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych.

3. Diagnoza zasobów wodnych

3.1. Charakterystyka hydrologiczna powiatu

Powiat przemyski posiada duże zasoby wód powierzchniowych. Obszar powiatu położony jest w dorzeczu Sanu i jego dopływów: Wiar, Wisznia, Stupnica, Olszanka. Ponadto przez powiat przepływają liczne, mniejsze ciek wodne: Łętowianka, Żurawianka, Sośniczanka, Jawornik, Stupnica, Malinowski, Bonie, Dopływ spod Zadąbrowia, Młynówka, Potok w Hruszowicach, Kanał Bucowski, Stubienko, Rada, Łęg Rokietnicki, Tyrawka, Kowaliki, Dylągówka i wiele innych bezimiennych.

Na terenie powiatu przemyskiego brak jest większych, naturalnych zbiorników wodnych. Komercyjne stawy rybne zlokalizowane są w msc. Starzawa w gminie Stubno, zasilane są wodami rzeki Wisznia. Zbiorniki wodne w gminie Żurawica są w bardzo złym stanie technicznym, nie spełniają swojej funkcji retencyjnej. Niezagospodarowane w złym stanie stawy rybne znajdują się w msc. Kalników i Stubno w gminie Stubno.

Ponadto na obszarze powiatu znajdują się ciek sztuczne – rowy melioracyjne, pełniące ważną funkcję w produkcji rolnej.

3.2. Opis zasobów wodnych

Wody powierzchniowe

Powiat przemyski w większości znajduje się w obszarze hydrograficznym rzeki San (rzeka II rzędu), prawostronnym dopływie Wisły. San na terenie powiatu przepływa przez gminy Dubiecko, Krzywca, Krasieczyn, Przemyśl, Medyka, Stubno, Orły, Żurawica.

Ciek wodne na terenie powiatu rozmieszczone są równomiernie. Na obszarach górskich i podgórskich powiatu (w południowej i południowo-zachodniej części) znajdują się pod silnym wpływem warunków hydrometeorologicznych, charakteryzują się dużą zmiennością przepływów w czasie. Intensywne opady atmosferyczne lub szybkie topnienie śniegu są przyczyną ich nagłych wezbrań. Dochodzi do powodzi i podtopień dolin rzecznych. W wyniku spływów powierzchniowych następuje silne wypłukiwanie związków chemicznych, wynoszenie materiału glebowego ze zlewni i w konsekwencji wprowadzanie do wód znacznych ilości substancji mineralnych i organicznych. Niekorzystnym zjawiskiem dla jakości wód są także okresy suszy.

Badania stanu ekologicznego wykazały II klasę jakości (stan dobry) jedynie dla 2 jednolitych części wód. Dla pozostałych części wód określono klasę III i IV (stan umiarkowany i słaby). Stan fizykochemiczny wód powierzchniowych określono jako dobry lub poniżej stanu dobrego (większość jcwp). Ostatecznie stan wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze powiatu określono jako zły.

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych położonych na terenie powiatu przemyskiego.

Nazwa JCWP	Typ	Status	Stan ekologiczny	Stan chemiczny
PLRW20001222169 Olszanka	Potok fliszowy (12)	Silnie zmieniona część wód	Umiarkowany	Dobry
PLRW20001222396 Łętowianka	Potok fliszowy (12)	Naturalna	Umiarkowany	Poniżej dobrego
PLRW20001222452 Wiar do Sopotnika	Potok fliszowy (12)	Naturalna	Słaby	Poniżej dobrego
PLRW2000922499 Wiar od granicy państwa do ujścia	Mała rzeka wyżynna węglanowa (9)	Silnie zmieniona część wód	Słaby	Poniżej dobrego
PLRW20001622512 Żurawica	Potok nizinny lessowogliniasty (16)	Naturalna	Słaby	Dobry
PLRW20001622518 Sośniczanka	Potok nizinny lessowogliniasty (16)	Naturalna	Słaby	Dobry
PLRW2000621398899 Jawornik	Potok fliszowy (12)	Naturalna	Słaby	Dobry
PLRW200012223699 Stupnica	Potok fliszowy (12)	Naturalna	Umiarkowany	Poniżej dobrego
PLRW20009224571 Wiar od Sopotnika do granicy państwa	Mała rzeka wyżynna węglanowa (9)	Naturalna	Słaby	Poniżej dobrego
PLRW20006224969 Potok Malinowski	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	Naturalna	Słaby	Dobry
PLRW20006224989 Bonie	Potok wyżynny węglanowy z substratem drobnoziarnistym na lessach i lessopodobnych (6)	Naturalna	Słaby	Poniżej dobrego

PLRW200016225192 Dopł. Spod Zadąbrowia	Potok nizinny lessowo- gliniasty (16)	Naturalna	Bez oceny	Bez oceny
PLRW200016225249 Młynówka	Potok nizinny lessowo- gliniasty (16)	Naturalna	Dobry	Bez oceny
PLRW200016225252 Potok w Hruszowicach	Potok nizinny lessowo- gliniasty (16)	Naturalna	Umiarkowany	Bez oceny
PLRW200017225269 Kanał Bucowski wraz z Kanałem Ulgi	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Umiarkowany	Bez ocen
PLRW200017225289 Stubienko	Potok nizinny piaszczysty (17)	Naturalna	Umiarkowany	Bez oceny
PLRW200019225299 Wisznia	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	Naturalna	Umiarkowany	Poniżej dobrego
PLRW200016225329 Rada	Potok nizinny lessowo- gliniasty (16)	Naturalna	Słaby	Poniżej dobrego
PLRW200016225529 Łęg Rokietnicki	Potok nizinny lessowo- gliniasty (16)	Naturalna	Słaby	Brak oceny
PLRW2000122233299 Tyrawka	Potok fliszowy (12)	Naturalna	Umiarkowany	Poniżej dobrego
PLRW2000162252329 Kowaliki od granicy państwa	Potok nizinny lessowo- gliniasty (16)	Naturalna	Dobry	Brak oceny
PLRW20001222355929 Dylągówka	Potok fliszowy (12)	Silnie zmieniona część wód	Słaby	Dobry
PLRW200015223999 San od Olszanki do Wiaru	Średnia rzeka wyżynna - wschodnia (15)	Naturalna	Słaby	Poniżej dobrego
PLRW20001522379 San od Tyrawki do Olszanki	Średnia rzeka wyżynna - wschodnia (15)	Naturalna	Umiarkowany	Poniżej dobrego
PLRW2000192259 San od Huczek do Wisłoka, bez Wisłoka	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	Naturalna	Umiarkowany	Poniżej dobrego
PLRW200019225131 San od Wiaru do Huczek	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta (19)	Silnie zmieniona część wód	Umiarkowany	Poniżej dobrego

Źródło: Powiatowy Program Ochrony Środowiska na lata 2019-2022 z perspektywą do 2026.

Na obszarze powiatu, zarówno do celów gospodarczych jak i przemysłowych, wodę ujmuje się z ujęć podziemnych.

Przyrodnicze znaczenie sieci hydrograficznej

Dużą część powierzchni powiatu stanowią obszary o szczególnych walorach przyrodniczych objęte ochroną prawną. Z racji tego większa część zasobów wodnych powiatu należy także do

tych obszarów. Ochrona wód jest ważna z uwagi na to, że doliny rzeczne stanowią naturalne korytarze ekologiczne łączące oddalone od siebie obszary wartościowe przyrodniczo, są miejscami występowania zróżnicowanych środowisk, doliny są też obszarami o dużej wartości krajobrazowo-kulturowej, często o unikatowych cechach.

Formy ochrony przyrody, których bezpośrednim celem jest ochrona wody to:

- rezerwat przyrody „Przełom Hołubli”, celem jest zachowanie ze względów naukowych, edukacyjnych i krajobrazowych fragmentu przełomowej doliny potoku Hołubla oraz lasu dębowo – bukowego;
- obszar NATURA 2000 „Rzeka San”, obejmuje odcinek środkowego Sanu położony pomiędzy Sanokiem i Jarosławiem - wartościowy przyrodniczo odcinek dużej podgórskiej rzeki o naturalnych brzegach i słabo przekształconym korycie,
- obszar NATURA 2000 „Ostoja Przemyska”, obszar o charakterystycznym, rusztowym układzie grzbietów górskich, poprzecinanych równoleżnikowymi dolinami Sanu i Wiaru. Sieć wodna tego terenu jest mocno rozbudowana, jest to jeden z najcenniejszych przyrodniczo obszarów w Unii Europejskiej;
- obszar NATURA 2000 „Pogórze Przemyskie”, mocno rozbudowana sieć hydrograficzna, obszar dolin Sanu i Wiaru.

Na terenie powiatu nie ma większych naturalnych lub sztucznych zbiorników wód stojących. Jest to bardzo zła sytuacja, gdyż zbiorniki mają olbrzymie znaczenie dla gospodarki wodnej: są niezbędne dla utrzymania poziomu wód gruntowych, stanowią źródło zasilania wód podziemnych, łagodzą skutki ekstremalnych zjawisk takich jak susza, czy powódź. Zbiorniki wzbogacają bioróżnorodność przez renaturalizację i rehabilitację ekosystemów i w dużej mierze wpływają na poprawę bilansu wodnego.

Wody podziemne

Na obszarze powiatu wody podziemne występują w utworach czwartorzędowych. Eksploatację wód podziemnych prowadzi się za pomocą studni kopanych oraz otworów hydrogeologicznych. Woda służy do celów socjalno-bytowych ludności, gospodarki rolnej i przemysłu. Wielkość poboru nie jest znana w związku z brakiem rejestracji zużywanego ilości wody i okresowym charakterem eksploatacji większości ujęć. Całkowicie nieznana jest wielkość poboru ze studni kopanych, ponieważ są eksploatowane głównie przez indywidualne gospodarstwa, a sporadycznie tylko przez różne instytucje czy zakłady przemysłowe. Podobnie jakość wody w studniach kopanych nie jest znana, ponieważ obowiązujące przepisy nie przewidują kontroli u indywidualnych użytkowników.

Powiat Przemyski znajduje się na obszarze jednolitych części wód podziemnych Nr 136, Nr 154 i Nr 168.

Ocena stanu jednolitych części wód podziemnych wykonana na podstawie wyników monitoringu diagnostycznego stanu chemicznego z 2016 r. oraz danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej w zakresie stanu ilościowego wykazała dobry stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych.

Zasoby wodne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - bogata, różnorodna i równomiernie rozmieszczona sieć rzeczna, - obszary chronione obejmujące w swych granicach zasoby wodne, - dobry stan wód podziemnych, 	<ul style="list-style-type: none"> - zły stan techniczny istniejących zbiorników i stawów, - niedostateczna ilość i jakość obiektów ochrony przeciwpowodziowej (obwałowania, umocnienia brzegów rzek, retencja)

<p>- naturalnie ukształtowane doliny rzeczne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaniedbana infrastruktura melioracyjna, zły stan techniczny sieci rowów, stanowi wręcz zagrożenie powodziowe, - niewydolne sieci melioracyjne, - niewystarczający stopień pozyskiwania wód podziemnych, - postępująca degradacja wód podziemnych i powierzchniowych (ścieki komunalne, „dzikie odpływy” z gospodarstw i skażenia rolnicze), - braki w infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej, - niewystarczająca ilość przydomowych oczyszczalni ścieków, - słaba jakość wód powierzchniowych, - niedostateczna retencja wód w zlewniach (brak zbiorników retencyjnych), - niewystarczająca ochrona przed suszami, braki w infrastrukturze ochraniającej przed skutkami suszy, - obniżanie poziomu wód gruntowych w okresach suszy, - brak świadomości ekologicznej mieszkańców.
---	--

4. Identyfikacja potrzeb i problemów w zakresie gospodarki wodnej powiatu

4.1. Rolnictwo

W sferze gospodarki rolnej zidentyfikowano następujące problemy:

- obniżenie zdolności produkcyjnej gleb na skutek złego utrzymania i niewydolności sieci rowów melioracyjnych i sieci drenarskiej,
- słaba ochrona przeciwpowodziowa na obszarach użytków rolnych, głównie ze względu na braki lub zły stan infrastruktury melioracyjnej, powodujący nieprawidłowy przepływ wody: opady deszczu powodują tworzenie zastoisk wodnych, podtapianie domów i budynków gospodarczych oraz użytków rolnych, zaniedbana infrastruktura stanowi zagrożenie powodziowe,
- zbyt mała retencja spowodowana brakiem lub złym stanem technicznym zbiorników uniemożliwia wykorzystanie wód opadowych na cele gospodarcze,
- zbyt mała retencja wodna na terenach rolniczych, czyli zdolność do gromadzenia zasobów wodnych i przetrzymywania ich przez dłuższy czas w środowisku: dla rolnictwa jest to duże zagrożenie zwłaszcza w okresach suszy, a w okresach wezbrań wód stanowi zagrożenie powodziowe,
- czasowe braki wody w okresach suszy,
- powtarzające się epizody suszy uwidaczniają słabą ochronę terenów rolniczych przed jej skutkami: poza niską retencyjnością, brakuje systemów nawadniających,
- po intensywnych opadach deszczu następują podtopienia budynków i dróg w wyniku nieprawidłowego spływu wód opadowych i braków w infrastrukturze kanalizacji deszczowej,

- niskie poczucie odpowiedzialności mieszkańców za środowisko przyrodnicze, niska świadomość ekologiczna zwłaszcza w aspekcie zanieczyszczeń antropogenicznych, tj. zanieczyszczeń ściekami, odpadami, śmieciami z gospodarstw rolnych oraz skażeń chemicznych gleb i wód (niewłaściwa gospodarka nawozowa).

4.2. Środowisko

W sferze środowiska zidentyfikowano następujące problemy:

- zbyt mała retencja wody na obszarze powiatu, w tym na terenach leśnych, mała ilość zbiorników wodnych zarówno naturalnych jak też sztucznych, brak tzw. małej retencji: szczególnie w okresach suszy prowadzą do degradacji ekosystemów, stanowią zagrożenie dla fauny i flory,
- zaniedbane zbiorniki wodne: zamulenia, zmniejszenie dopływu wód do zbiornika prowadzi do zanikania istniejącej fauny i flory, zanikania bioróżnorodności, braku możliwości pozyskiwania wody z opadów atmosferycznych na cele gospodarcze,
- powódzie, podtopienia dolin cieków, zalania, każdorazowo prowadzą do degradacji środowiska naturalnego, często nieodwracalnych strat w zasobach przyrodniczych, stanowią zagrożenie dla fauny i flory, prowadzą do rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń i skażeń chemicznych do gleby i wód,
- niskie poczucie odpowiedzialności mieszkańców za środowisko przyrodnicze, niska świadomość ekologiczna zwłaszcza w aspekcie zanieczyszczeń antropogenicznych, tj. zanieczyszczeń ściekami, odpadami, śmieciami komunalnymi, rolniczymi, przemysłowymi oraz skażeń chemicznych gleb i wód,
- wody opadowe zawierają substancje ropopochodne i metale ciężkie, które zanieczyszczają gleby, wody podziemne i powierzchniowe.

4.3. Społeczeństwo

W sferze społeczeństwa zidentyfikowano następujące problemy:

- braki w systemie retencjonowania wody stanowią zagrożenie dla ilości, dostępności i jakości wody wykorzystywanej przez społeczeństwo w przemyśle, rolnictwie i gospodarstwach domowych,
- powódzie, zalewania i podtopienia podobnie jak okresowo występujące zjawiska suszy w obszarze użytków rolnych i gospodarstw rolnych prowadzą do braku poczucia bezpieczeństwa rodzin oraz do strat zarówno w dochodach jak też w majątku mieszkańców,
- niebezpieczeństwo popowodziowych zanieczyszczeń i skażeń chemicznych wody pitnej i gospodarczej, spowodowane brakiem właściwej ochrony przeciwpowodziowej i odpowiednich zabezpieczeń chroniących przed zalaniem,
- czasowe braki wody w okresach suszy,
- niebezpieczeństwo skażeń i zanieczyszczeń wód na skutek popowodziowych awarii oczyszczalni i stacji uzdatniania wody,
- na skutek niedoinwestowanej infrastruktury odwodnieniowej dróg publicznych, intensywne opady atmosferyczne powodują utrudnienia komunikacyjne i zagrażają bezpieczeństwu społecznemu,
- niskie poczucie odpowiedzialności społecznej za środowisko przyrodnicze, niska świadomość ekologiczna zwłaszcza w aspekcie zanieczyszczeń antropogenicznych, które w efekcie uderzają w człowieka i jego środowisko życia,
- niewystarczająco dobry stan techniczny sieci wodociągowej i kanalizacyjnej powoduje obniżenie standardów życia oraz utrudnia rozwój gospodarczy, dodatkowo braki w regularnych remontach, modernizacji i konserwacji skutkują uciążliwymi awariami.

4.4. Inne potrzeby/problemy

Głównym problemem i bolączką samorządów w zakresie inwestowania w zrównoważony rozwój gospodarki wodnej jest niedostateczna ilość środków finansowych w stosunku do potrzeb inwestycyjnych. Szczególnie brak środków finansowych dotyczy sfery konserwacji, modernizacji i remontów istniejącej infrastruktury związanej z gospodarką wodną (sieci wodociągowe, kanalizacyjne, sieci melioracyjne). Bez nakładów na bieżące utrzymanie, naprawy i remonty, następuje szybka, często nieodwracalna degradacja infrastruktury.

5. Określenie celów strategicznych

Diagnoza stanu gospodarki wodnej na terenie powiatu przemyskiego oraz zidentyfikowane potrzeby i problemy w sferze społeczno-gospodarczej i środowiskowej, pozwoliły określić główne cele strategiczne w zakresie zrównoważonego rozwoju gospodarki wodnej, zarządzania zasobami wodnymi i infrastrukturą.

Główne cele strategiczne dla powiatu przemyskiego w obszarze gospodarki wodnej:

1. Zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpowodziowej oraz ochrony przed suszą w obszarze społecznym i środowiskowym.
2. Poprawa warunków życia mieszkańców w obszarze dostępności do bezpiecznej i wysokiej jakości infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i zasobów wodnych.
3. Ochrona rolnictwa, jako gałęzi gospodarki, przed skutkami zmian klimatycznych – powodzi, podtopień i suszy.

Zakres Planowanych Inwestycji – Zestawienie Zbiorcze

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja sanitarna	Budowa i rozbudowa sieci kanalizacyjnej w gminach wiejskich	7 800 000 zł
Infrastruktura wodociągowa	Budowa sieci i modernizacja ujęć wody podziemnej	5 200 000 zł
Retencja wodna	Budowa zbiorników małej retencji i zagospodarowanie	3 400 000 zł
Program edukacyjny	Szkolenia i warsztaty z zakresu gospodarki wodnej	600 000 zł
RAZEM	Łączna wartość inwestycji w powiecie	18 500 000 zł

Rozkład Inwestycji wg Gmin Powiatu Przemyskiego

Analiza obejmuje pięć reprezentatywnych gmin powiatu realizujące kluczowe projekty wodne: Gminę Przemyśl, Gminę Fredropol, Gminę Krasieczyn, Gminę Medyka oraz Gminę Żurawica.

Gmina Przemyśl

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja sanitarna	Skanalizowanie Witoszyńca, Ujkowic i Łuczyce	4 200 000 zł
Sieć wodociągowa	Budowa sieci w Witoszyńcu i Ujkowicach	2 000 000 zł
Małe obiekty retencyjne	Zbiorniki w sołectwach dla retencji wód opadowych	800 000 zł
Program edukacyjny	Warsztaty dla rolników z zakresu gospodarki wodnej	200 000 zł

Gmina Przemyśl, jako największa jednostka wiejska powiatu, realizuje kompleksowy program skanalizowania i gazyfikacji terenów wiejskich.

Gmina Fredropol

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja sanitarna	Budowa sieci w Fredropolu i sołectwach	2 200 000 zł
Infrastruktura wodociągowa	Modernizacja ujęć i sieci wodociągowej	1 400 000 zł
Oczyszczalnia ścieków	Modernizacja oczyszczalni w Fredropolu	900 000 zł
Retencja	Zbiorniki małej retencji na terenach rolnych	450 000 zł

Gmina Fredropol położona w terenach równinnych powiatu wymaga kompleksowego umodernizowania infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Gmina Krasiczyn

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja sanitarna	Budowa sieci w Krasiczynie i wsiach podrzędnych	1 800 000 zł
Wodociągi i ujęcia	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej	1 100 000 zł

Retencja i edukacja	Małe obiekty retencyjne i program edukacyjny	550 000 zł
---------------------	--	------------

Gmina Krasieczyn, znana z turystyki zamkowej, wymaga inwestycji wspierających zarówno funkcje mieszkalne, jak i turystyczne.

Gmina Medyka

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja sanitarna	Skanalizowanie Medyki i przysiółków pogranicznych	2 100 000 zł
Wodociągi	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej	1 300 000 zł
Bezpieczeństwo wód gruntowych	Kontrola i monitoring w strefie granicznej	400 000 zł

Gmina Medyka, położona w granicznym obszarze powiatu, wymaga szczególnego podejścia do ochrony zasobów wodnych.

Gmina Żurawica

Działanie	Opis	Szacunkowy koszt (netto)
Kanalizacja sanitarna	Budowa sieci kanalizacyjnej w Żurawicy i sołectwach	1 500 000 zł
Infrastruktura wodociągowa	Przebudowa sieci i ujęcia wody	950 000 zł
Zbiorniki retencyjne	Małe obiekty retencyjne dla ochrony gruntów	350 000 zł

Podsumowanie Rozkładu Inwestycji

Gmina	Kanalizacja	Wodociągi	Oczyszczalnia	Retencja/Edukacja	Razem
Przemysł	4 200 000 zł	2 000 000 zł	brak	1 000 000 zł	7 200 000 zł
Fredropol	2 200 000 zł	1 400 000 zł	900 000 zł	450 000 zł	4 950 000 zł
Krasieczyn	1 800 000 zł	1 100 000 zł	brak	550 000 zł	3 450 000 zł
Medyka	2 100 000 zł	1 300 000 zł	brak	400 000 zł	3 800 000 zł
Żurawica	1 500 000 zł	950 000 zł	brak	350 000 zł	2 800 000 zł
Razem	11 800 000 zł	6 750 000 zł	900 000 zł	2 750 000 zł	22 200 000 zł